نگاه بیرون

یک‌بار دیگر «مسکو»

الحیاة

● یک‌بار دیگر مسکو بر پرونده سوریه دست گذاشته است. حرکتی که از چندجهت شروع شده و دنبال می‌شود. مسکو از یک طرف جدیدترین سلاح‌ها را در اختیار سوریه می‌گذارد و از سوی دیگر با یک‌حمله دیپلماتیک قصد دارد تا معادله سوریه را به‌نفع مصالح خود تغییر دهد.

یکی از دلایل این حرکت را باید در تمایل این کشور برای فرار از میدان نبرد اوکراین پیدا کرد که تابه‌حال مخاطرات زیادی را برای روسیه داشته و نتوانسته است موفقیتی را در آن جبهه به‌دست آورد.

با توجه به هشدارهای اروپا و آمریکا، مسکو می‌داند که هرگونه تحرک تازه‌ای در این جبهه می‌تواند یک جنگ‌جهانی دیگر را شعله‌ور کند. کشورهای غربی هرگونه باب گفت‌وگو را با مسکو بسته و با تحریم‌های خود، اقتصاد روسیه را تا آستانه فروپاشی برده‌اند.

از این‌رو مسکو تلاش می‌کند با صرف‌نظر از آن جبهه، حضور خود را در بحران سوریه سنگین‌تر کرده و به جامعه جهانی نشان دهد که چه برگ‌های دیگری در آستین دارد.

این حرکت با دعوت از برخی طرف‌های سوری برای دور جدیدی از گفت‌وگوها بین نظام حاکم بر سوریه و مخالفان پررنگ‌تر شد. جامعه بین‌المللی تقریبا سوریه را به حال خود رها کرده است و همین امر به مسکو فرصت می‌دهد تا در این زمینه مانور جدیدی را بدون اینکه خطری برایش داشته باشد به اجرا گذارد.

مسکو با فعال‌کردن مساله سوریه می‌خواهد از بی‌توجهی آمریکا و ضعف عملکرد این کشور در بحران سوریه سوءاستفاده کند. از سوی دیگر پراکندگی گروه‌های مخالف به روسیه کمک می‌کند تا از این واقعیت بتواند به‌نفع خود بهره‌برداری کرده و مخالفان را به دوبخش خارجی و داخلی تقسیم و از بین آنها طرف‌هایی را که می‌خواهد گزینش کند.

نکته مهم اینکه مسکو در این رابطه مانند سال‌های گذشته منافع ملت سوریه را در نظر ندارد بلکه بیشتر به‌خاطر منافع مرحله‌ای خودش است که وارد صحنه می‌شود. روسیه قصد دارد نگذارد سوریه از سیطره منافع استراتژیک این کشور خارج شده و برای مثال به گذرگاهی برای عبور خطوط نفت و گاز از کشورهای خلیج‌فارس به اروپا تبدیل شود.

طبعا روسیه برایش ادامه درگیری‌ها و ویرانی‌ها در سوریه مطرح نیست و تا زمانی که به منافعش ضربه‌ای وارد نشود نگران این فجایع نیست. به همین دلیل مسکو تلاش می‌کند راه‌حلی پیدا کند که ضمن بقای متحد خود یعنی بشار اسد بتواند به مخالفت‌ها علیه او نیز پایان دهد.

ابزاری را که روسیه در این راه استفاده می‌کند همان ابزاری است که در جاهای دیگر نیز استفاده کرده و به‌نظر می‌رسد یکی از اختراعات روسیه باشد. این ابزار عبارت است از تکه‌تکه‌کردن انقلاب سوریه بدون اینکه قرار باشد نظام بشار اسد امتیازی بدهد.

طبعا مسکو می‌داند که جهان از بحران سوریه دیگر خسته شده است و به‌دنبال هرگونه راه‌حلی است که خیالش از این جهت راحت شود.

همان‌طور که مسکو در نظر دارد بعد از جذب بخشی از گروه‌های مخالف، بقیه آنها را هم به طرح خود ملحق کند. در این میان تعدادی از گروه‌های تندرو باقی می‌مانند که می‌شود آنها را تحت گروه‌های تروریستی گرد آورد؛ گروه‌هایی که هم‌اکنون جامعه جهانی از طریق ائتلاف ضدداعش با آنها درگیر است. همچنین مسکو قصد دارد یک ائتلاف جدید از مخالفان سوریه تشکیل دهد. ائتلافی که سیاست‌های روسیه را قبول داشته باشد و بتواند از آنها به‌عنوان نمایندگان مخالفان استفاده کرده و آنها را در برابر بخشی از نظام حاکم بنشاند.

در این میان برخی از گروه‌های مخالف نیز حاضر به پذیرش این بازی شده‌اند، با این قصد که هرطورشده سوریه از این وضعیت بحرانی خارج شود. آنها تصور می‌کنند به این وسیله یک نوع ذکاوت سیاسی به خرج داده‌اند و در چارچوب گفت‌وگوهای آینده خواهند توانست شرایط مطلوب خود را به‌دست آورند. در حالی که نمی‌دانند بازی با بزرگان، قاعده خودش را دارد و باید مراقب مخاطرات و محاسبات پیچیده‌اش بود.

طبعا نمی‌توان به این بهانه که حالا می‌رویم و امتحان می‌کنیم وارد این بازی‌ها شد. جان هزاران سوری که طی چهارسال گذشته در این بحران کشته شده‌اند سرمایه شخصی کسی نیست که بخواهد در بورس‌های رایج، آنها را خرج کند.

با وجود تهدیدهای گسترده تروریست‌ها

میلیون‌ها عزادار حسینی در «کربلا» گرد آمدند

عکس: EFE

زن و مرد، پیر و جوان، کودک و خردسال با لباس‌هایی تیره و پرچم‌های یاحسین، روز گذشته در «کربلا» گرد هم آمدند. میلیون‌ها زایر که اگرچه ملیت‌های مختلفی داشتند اما همه عزادار امام حسین(ع) بودند. تهدید به بمبگذاری و حملات خمپاره‌ای هم عزم آنها برای حضور در مراسم «اربعین» را کم نکرد و دسته‌های مختلف عزادار گرد هم آمدند و بزرگ‌ترین اجتماع عزاداران در سال‌های اخیر را رقم زدند. جمعیت خیره کننده‌ای که توجه رسانه‌های جهان را نیز به خود جلب کرد و بسیاری از رسانه‌های انگلیسی‌زبان خبرهای این رویداد را به صورت گسترده پوشش دادند. اما مشارکت میلیونی عزاداران از ۶۰ کشور دنیا با تدابیر شدید امنیتی در مناطق مذهبی عراق همراه بود. براساس گزارش‌ها نیروهای امنیتی عراق تاکنون توانسته‌اند ده‌ها حمله تروریستی را خنثی کنند. حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق نیز شخصا در اتاق عملیات مشترک وزارت دفاع در مقر این وزارتخانه حاضر شد و ضمن پیگیری روند عملیات علیه داعش، از تدابیر امنیتی اتخاذ شده برای تامین امنیت زوار «اربعین حسینی» اطمینان حاصل کرد. با این حال براساس گزارش منابع خبری، پنجشنبه‌شب در چند نقطه در داخل و حومه شهر «کربلا» انفجارهایی روی داد و خبرگزاری فرانسه به نقل از یک منبع پلیس محلی گفت در این حادثه یک نفر کشته و تعدادی زخمی شدند. هرچند این آمار از سوی منابع دیگر تایید نشد. در روزهای اخیر گزارش‌هایی از انفجارهای متعدد در «کربلا» و اطراف این شهر منتشر شد، براساس این گزارش‌ها شماری از انفجارها با خودروهای بمبگذاری شده در محدوده منطقه شرقی شهر «کربلا» موسوم به دروازه «طوبریج» رخ داده و بعد از وقوع انفجارها، صدای آژیر آمبولانس شنیده شده است. انفجار خمپاره در «کربلا» در حالی صورت گرفته است که به گزارش خالد العبیدی، وزیر دفاع عراق، در ۱۰روز گذشته، دست‌کم ۱۷میلیون‌نفر در مراسم «اربعین» شرکت کرده‌اند. او در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه گفت، بیش از چهارمیلیون‌نفر از این زایران از ۶۰کشور جهان وارد «کربلا» شده‌اند که بیشترشان ایرانی هستند. این در حالی است که سامی المسعودی، رییس دیوان وقف شیعی عراق تعداد زایران را ۱۹میلیون‌نفر اعلام کرد و گفت این زایران از نقاط مختلف عراق و جهان وارد استان «کربلا» شده‌اند که در این میان نزدیک به دو میلیون آنها از کشورهای دیگر از جمله ایران، بحرین، لبنان، عربستان، مصر، ترکیه، کشورهای شرق آسیا و برخی دیگر از کشورهای مسلمان به «کربلا» مشرف شدند. حضور میلیونی شیعیان در «کربلا» در حالی صورت می‌گیرد که عراق درگیر جنگ داخلی است و داعش بخش‌های وسیعی از خاک این کشور را در دست دارد. بعد از سقوط صدام‌حسین، «کربلا» همه ساله در «اربعین» میزبان زایران شیعه عراق و کشورهای منطقه بوده است اما مقام‌های عراقی می‌گویند تعداد زایران امسال به طرز قابل توجهی افزایش یافته است. در سال‌های اخیر، حملات متعددی به خصوص از طریق بمبگذاری و عملیات انتحاری علیه مراکز شیعیان و مناطق شیعه‌نشین عراق روی داده و مراسم مذهبی شیعیان در موارد متعدد هدف حملات خونین قرار گرفته است. تاکنون گزارشی از حمله عمده‌ای علیه زایران «اربعین» سال جاری مخابره نشده است. دولت عراق تدابیر امنیتی گسترده‌ای را برای حفاظت از شرکت‌کنندگان در مراسم «اربعین» سال جاری به اجرا گذاشته است. به گفته برخی ناظران، اعلام حضور چندین میلیون زایر شیعه در مراسم «اربعین» می‌تواند هشداری به داعش در مورد حمایت داخلی و خارجی از اکثریت شیعه و دولت به رهبری شیعیان در عراق باشد. همزمان با برگزاری مراسم «اربعین» در «کربلا»، مراسم «اربعین حسینی» به شکل باشکوه‌تری نسبت به سه سال گذشته در حرم حضرت زینب(س) در حومه دمشق برگزار شد. در سایه عملیات اخیر ارتش سوریه و نیروهای حزب‌الله و یگان‌های مردمی در اطراف منطقه سیدی زینب واقع در ۳۰کیلومتری پایتخت این کشور، هزاران زایر توانستند با پای پیاده خود را از مرکز دمشق به بارگاه حضرت زینب(س) برسانند و مراسم «اربعین» را برگزار کنند. در سه سال گذشته و به دلیل حضور تک‌تیراندازهای وابسته به گروه‌های مخالف در محله‌های اطراف حرم حضرت زینب(س)، امکان پیاده‌روی به سوی این مکان مقدس میسر نبود. همزمان با برگزاری مراسم «اربعین» و تمرکز نیروهای امنیتی عراق بر ایجاد امنیت در «کربلا»، گروه داعش، حملات خود را برای تصرف سامرا، یکی از شهرهای مقدس شیعیان، تشدید کرده و آیت‌الله سیستانی، مرجع تقلید در عراق، در این زمینه هشدار داده است. به گزارش خبرگزاری آلمان، متعاقب حمله گروه داعش به یک شهر سنی‌نشین در اطراف سامرا و تصرف آن، نیروهای دولتی و شبه‌نظامیان شیعه، استحکامات دفاعی سامرا در ۱۱۰کیلومتری بغداد را تقویت کرده‌اند. درهمین حال آیت‌الله علی سیستانی، رهبر شیعیان عراق در مورد حمله گروه حکومت اسلامی برای تصرف شهر سامرا هشدار داد. عبدالمهدی کربلایی، نماینده آیت‌الله سیستانی، روز جمعه در شهر «کربلا» ضمن انتشار پیام این مرجع تقلید، خواستار اقدامات نظامی شدیدتر و وحدت همه گروه‌ها برای پس‌گرفتن مناطق سنی‌نشین از داعش شده است.

دست رد «پاپ فرانسیس» بر سینه «دالایی لاما»

«پاپ فرانسیس»، رهبر کلیسای کاتولیک‌های جهان با «دالایی لاما»، رهبر مذهبی بوداییان «تبت» که به «رم» سفر کرده، دیدار نخواهد کرد. «دالایی لاما» درخواست کرده بود تا با «پاپ فرانسیس» ملاقات کند اما درخواست او به‌دلیل «شرایط حساس» چین، رد شده است. (بی‌بی‌سی)

«مرکل» شنود نمی‌شد

«آنگلا مرکل»، صدراعظم آلمان آنطور که دادستان ارشد آلمان اعلام کرده، توسط «آژانس امنیت‌ملی آمریکا» شنود نمی‌شده است. پس از افشای این اسناد توسط «ادوارد اسنودن»، «واشنگتن» این اسناد و ادعا را رد کرد. (وکس‌نیوز)

قانون جنجالی دیگری از «اردوغان»

«رجب طیب اردوغان»، رییس‌جمهوری ترکیه روز جمعه قانون جنجالی افزایش اختیارات پلیس که مخالفان از آن به‌عنوان تلاش دولت برای خونریزی یاد کرده بودند را تصویب کرد. این قانون به پلیس این کشور اجازه می‌دهد هر مظنونی را بازداشت کند.(ایرنا)

دور و نزدیک

ناآرامی در «کرانه باختری»

● رفته بود در نزدیکی یک شهر یهودی‌نشین زیتون بکارد اما ماموران اسراییلی تاب نیاوردند و با او درگیر شدند. «زیاد ابوعین»، وزیر فلسطینی اینچنین کشته شد و فلسطینی‌ها هم روز جمعه را «روز خشم» نامیدند و پس از نماز جمعه به خیابان‌های کرانه باختری آمدند. مانند همیشه اعتراضات فلسطینی‌ها در نهایت به درگیری میان آنها و ماموران اسراییلی ختم شد و ناآرامی‌ها بالا گرفت. همزمان با این درگیری‌ها، ارتش اسراییل اعلام کرد یک فلسطینی با اسید به یک خانواده اسراییلی، از جمله چهارکودک، حمله کرد و خود هدف گلوله یک اسراییلی قرار گرفت و زخمی شد. به‌گزارش خبرگزاری فرانسه، ارتش اسراییل ضمن اعلام این خبر افزود این رویداد در یک پست بازرسی در کرانه باختری اردن که از بیت‌المقدس (اورشلیم) فاصله زیادی ندارد، رخ داد. در تحولی دیگر؛ پارلمان پرتغال و ایرلند نیز همانند برخی دیگر از پارلمان‌های اروپایی، فلسطین را به عنوان یک «کشور مستقل» به رسمیت شناختند.

تحریم تازه «کنگره» آمریکا علیه روسیه

● کنگره ایالات متحده آمریکا در واکنش به عملکرد روسیه در بحران اوکراین، تحریم‌های اقتصادی تازه‌ای را علیه مسکو تصویب کرد، امری که به صنایع دفاعی و انرژی روسیه آسیب وارد می‌کند. قانون‌گذاران آمریکایی همزمان کمک نظامی از جمله ارسال سلاح برای دولت اوکراین را تصویب کردند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، در حالی که دولت آمریکا از اوکراین در مقابل روسیه حمایت می‌کند اما باراک اوباما هنوز با درخواست کمک‌های تسلیحاتی اوکراین موافقت نکرده است.

تسلیحات فرانسوی برای لبنان به هزینه عربستان

● تمام سلام، نخست‌وزیر لبنان، اعلام کرد فرانسه، به‌زودی تسلیحاتی به ارزش سه‌میلیارددلار را به «بیروت» تحویل خواهد داد. هزینه این جنگ‌افزارها توسط عربستان سعودی پرداخت می‌شود. به گزارش «رویترز»، «تمام سلام»، خبر تحویل قریب‌الوقوع تسلیحات فرانسوی به لبنان را روز جمعه و پس از ملاقات با «فرانسوا اولاند»، رییس‌جمهور فرانسه، اعلام کرد.

اعتراض به قانون جدید کار گسترش یافت

اعتصاب و تظاهرات سراسری در ایتالیا

درهای اتحادیه اروپا دیگر بر پاشنه ریاضت اقتصادی نمی‌چرخد. این ادعای سیاستگذاران اقتصادی این اتحادیه است که با طرح بسته پیشنهادی ژان‌کلود یانکر، رییس کمیسیون اروپا به دولت‌های منطقه‌ای مبنی‌بر سرمایه‌گذاری ۳۰۰میلیارددلاری در بخش عمومی، درصددند آرامش را به کمربند جنوبی قاره سبز که اولین قربانی سیاست‌های ریاضتی دولتمردان بوده است، بازگردانند. اما پرچم‌های قرمز برافراشته در خیابان‌های ۵۴ شهر ایتالیا در روز جمعه، خلاف این ادعا را ثابت می‌کنند. حتی حضور ۹ماهه دولتی از چپ میانه در راس قدرت نیز که پیش از این مخالفت خود را با سیاست‌های ریاضتی آن اتحادیه اعلام کرده بود، مانع از آن نشد تا مردم به دعوت دو کنفدراسیون بزرگ اتحادیه‌های صنفی ایتالیا به برپایی اعتصاب عمومی یک‌روزه و تظاهرات گسترده در روز جمعه پاسخ مثبت ندهند. تعطیلی مدارس، لغو برنامه نیمی از پروازها و قطارهای مسافرتی و همچنین تعطیلی ۷۰درصد از شبکه‌های اتوبوسرانی، تنها بخشی از پیامدهای اعتصاب عمومی هشت‌ساعته روز جمعه بود که با هدف اعتراض به تصویب قانون جدید کار از سوی دولت ماتئو رنزی، نخست‌وزیر ایتالیا، برگزار شد. ده‌هاهزارنفر از معترضان ایتالیایی در حالی با شعار «این غیرقابل‌قبول است» به خیابان‌ها آمده بودند که دولت رنزی هفته پیش و با هدف کاهش نرخ بیکاری ۱۳/۲درصدی که با بالاترین نرخ در ۳۷سال اخیر، در بین جوانان به بیش از ۴۳درصد می‌رسد، کلیات طرحی اصلاحی برای بازگشایی بیشتر بازار کار در آن کشور و کاهش محدودیت‌های بوروکراتیک پیش روی کارفرمایان برای استخدام یا اخراج کارگران را به تصویب رسانده بود. این در حالی است که به باور معترضان، اصلاحات جدید نه‌تنها موجب توقف روند افول اقتصادی نمی‌شود، بلکه با ملغی‌کردن قوانین حمایتی کار، تضعیف هرچه‌بیشتر قشر آسیب‌پذیر آن کشور را به‌همراه خواهد داشت. تیغ انتقاد معترضان و در راس آنها، کنفدراسیون عمومی کار ایتالیا که با بیش از ۵/۵میلیون عضو اکنون بزرگ‌ترین اتحادیه کارگری در کل اروپاست، بیش از هرچیز معطوف به اصلاح بند ۱۸ قانون کار است که پیش از این به کارگران اجازه می‌داد به حکم اخراج خود اعتراض کرده و در صورت تایید غیرعادلانه‌بودن این حکم از سوی دادگاه، نه‌تنها غرامت بگیرند، بلکه به شغل سابق خود بازگردند. اما اکنون دولتمردان ایتالیایی برآنند تا به این بهانه که بند مذکور شرکت‌های داخلی و خارجی را از سرمایه‌گذاری و استخدام رسمی کارکنان برحذر می‌دارد، دست کارفرمایان را در اخراج کارکنان چنان باز بگذارند که حتی نگرانی‌ای بابت پرداخت غرامت به کارکنان اخراج‌شده نداشته باشند. تعهد به سیاست‌های اصلاحی اتحادیه اروپا، توجیه مقامات ایتالیایی از جمله جولیانو پولتی، وزیر کار آن کشور در رابطه با روند اصلاحات در قانون کار است که با اذعان به شنیدن صدای معترضان، هرگونه توقف در این روند را مغایر با منویات اتحادیه اروپا و بازار رقابتی آن می‌دانند. اما سوزانا کاموسو، رییس کنفدراسیون عمومی کار ایتالیا که روز جمعه در بین معترضان تورینی سخن می‌گفت، ضمن تاکید بر موضع اتحادیه متبوعش گفت: اگر پیام رنزی آن است که دیگر از مسیر رفته بازنخواهد گشت، باید بداند که ما نیز هیچ‌گونه چرخشی به‌سوی او نخواهیم داشت. به نظر می‌رسد در حالی‌که استثمار بیش‌ازپیش کارگران و به‌خطرافتادن امنیت شغلی آنان از رهگذر کاهش هزینه‌های حمایتی برآیند اجتناب‌ناپذیر نسخه پیچیده‌شده دولت برای خروج از رکود اقتصادی است، فعالان کارگری نیز عزم خود را جزم کرده‌اند که تا الغای این قوانین تبعیض‌آمیز دست از مبارزه برندارند؛ حتی اگر حریف آنان در این میدان، متحد سابقشان باشد.

بودجه ۵۷۷میلیارد دلاری «پنتاگون»

لایحه بودجه دفاعی سالانه «پنتاگون» تصویب شد. ۵۵۷میلیارددلار برای هزینه‌های دفاعی در نظر گرفته شده که ۶۴میلیارددلارش برای جنگ‌های خارجی است. بر اساس این لایحه که روز گذشته، «کنگره» آمریکا آن را تصویب کرد، آمریکا نیروهای عراقی و سوری را برای مقابله با داعش آموزش می‌دهد و جنگ افغانستان نیز ذیل بودجه ۶۴میلیاردی برای جنگ‌های خارجی قرار می‌گیرد. به گزارش «رویترز»، «سنا»ی آمریکا این لایحه را تصویب کرده و برای امضا نزد «باراک اوباما»، رییس‌جمهوری آمریکا ارسال کرده است. مجلس نمایندگان آمریکا هفته قبل این اقدام را مورد حمایت قرار داد. در این لایحه همچنین مبلغ ۱۷/۹میلیارددلار برای برنامه تسلیحات اتمی در پارلمان انرژی در نظر گرفته شده است. این اقدام رسما از برنامه «پنتاگون» برای آموزش و تجهیز مخالفان میانه‌رو سوری به منظور مقابله با داعش، دفاع از مردم سوریه و بهبود شرایط برای مذاکرات به منظور خاتمه‌دادن به جنگ داخلی سوریه حمایت می‌کند. تصویب این لایحه بودجه دفاعی، به آمریکا در کمک به نیروهای کرد و عراقی برای مقابله با «داعش» اختیار می‌دهد.